

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-636-2-17>

**THE ROLE OF TRUST IN HEALTHCARE
AND CONFIDENTIAL INFORMATION PROTECTION
IN ENSURING SOCIAL STABILITY**

**ДОВІРА ДО МЕДИЧНОЇ СИСТЕМИ ТА ЗАХИСТ
КОНФІДЕНЦІЙНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ЯК ЧИННИК
СОЦІАЛЬНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ**

Makhovyk A. O.

*Postgraduate Student at the Department
of Public and Medical Law,
Educational and Scientific Institute
of Law,
Taras Shevchenko National University
of Kyiv
Kyiv, Ukraine*

Маховик А. О.

*аспірантка кафедри службового
і медичного права,
Навчально-науковий інститут права
Київського національного
університету імені Тараса Шевченка
м. Київ, Україна*

Цифровізація системи охорони здоров'я в Україні зумовила активне збирання та обробку медичних даних, що актуалізувало питання їх конфіденційності. Ефективність захисту даних пацієнтів має безпосередній вплив на довіру до медичної системи. Використання медичних інформаційних технологій, з одного боку, розширює можливості доступу та обміну інформацією, а з іншого – посилює занепокоєння щодо її безпеки.

Дослідження доводять, що високий рівень довіри до лікарів і впевненість у конфіденційності медичних записів сприяють більшій відкритості пацієнтів, готовності ділитися інформацією та підвищують ефективність лікування [1]. Водночас недовіра чи побоювання щодо витоку даних можуть призводити до приховування інформації, уникнення звернень за допомогою та, як наслідок, зниження якості надання медичних послуг.

Конфіденційна медична інформація належить до особливої категорії персональних даних, яка підлягає підвищеному рівню захисту. Міжнародні документи встановлюють високі стандарти безпеки. Конвенція Ради Європи про права людини і біомедицину закріплює право кожного на повагу до приватності під час обробки інформації про стан здоров'я. Загальний регламент захисту даних ЄС (GDPR) передбачає суворі вимоги щодо обробки персональних даних, зокрема і медичних. У Сполучених Штатах Америки, за Законом про мобільність та підзвітність медичного страхування (HIPAA), порушенням визнається

будь-яке незаконне отримання, доступ, використання або розкриття конфіденційної медичної інформації, що ставить під загрозу її безпеку.

В Україні правове регулювання також встановлюють стандарти і правила для захисту конфіденційної інформації громадян. Закон України «Про захист персональних даних» визначає загальні правила обробки, зберігання та використання персональних даних, у тому числі медичних. Закон «Про інформацію» та «Основи законодавства України про охорону здоров'я» закріплюють право пацієнтів на медичну таємницю та доступ до інформації про стан здоров'я. Значну роль у цифровізації галузі відіграє впровадження електронної системи охорони здоров'я (eHealth), що регламентується підзаконними актами МОЗ і поступово розширює функціонал – від електронних рецептів до електронних медичних карт. Додатково, Закон «Про електронні довірчі послуги» створив правові підстави для використання електронної ідентифікації та підпису, які є критично важливими для захисту електронних медичних записів. Водночас чинна нормативна база має низку прогалин у сфері правозастосування та технічних механізмів безпеки, що потребує подальшого вдосконалення у напрямі гармонізації з GDPR та стандартами Ради Європи.

У світі з кожним роком кількість інцидентів, пов'язаних зі зломом кібербезпеки, лише зростає. Показовим прикладом загрози конфіденційності є кібератака на технологічний підрозділ UnitedHealth Group, яка у 2024 році торкнулася 190 мільйонів осіб. Хакери з угруповання *Blackcat* отримали доступ до ідентифікаторів страхувальників, діагнозів, інформації про лікування, платіжних кодів та номерів соціального страхування. Цей інцидент став найбільшим витоком медичних даних в історії США і спричинив серйозні збої у роботі медичних закладів та страхових компаній [2]. Подібні випадки підтверджують, що розвиток системи eHealth, поряд із перевагами для пацієнтів і лікарів, несе значні ризики витоку інформації.

Наслідки порушень конфіденційності виходять за межі індивідуальних втрат. Масові витoki персональних даних здатні підірвати довіру громадян до органів влади та медичних установ, провокуючи соціальну напругу й загрожуючи стабільності суспільства. Тому належний рівень захисту конфіденційної медичної інформації є не лише правовою гарантією реалізації права на охорону здоров'я, а й чинником соціальної безпеки.

Сучасні виклики у сфері захисту конфіденційної медичної інформації потребують міждисциплінарного підходу, який поєднує правові, етичні та технічні механізми, оскільки жоден із цих елементів сам по собі не здатен гарантувати повний захист даних та довіру пацієнтів.

Удосконалення національного законодавства відповідно до європейських та міжнародних стандартів (зокрема GDPR, Конвенція Ради Європи про права людини і біомедицину) забезпечує чіткі правила обробки, зберігання та передачі медичних даних. Правові норми визначають відповідальність за порушення конфіденційності, встановлюють процедури повідомлення про витоки даних і сприяють формуванню прозорих механізмів контролю. Це створює юридичну основу для довіри громадян до державних та приватних медичних установ і зменшує ризики зловживань.

Формування професійної культури відповідального ставлення до медичних даних серед працівників системи охорони здоров'я є ключовим елементом. Дотримання етичних принципів – конфіденційності, поваги до приватності пацієнта та доброчесності у використанні інформації – стимулює пацієнтів бути відкритими та сприяє більш ефективному наданню медичної допомоги. Крім того, етична підготовка персоналу допомагає запобігати внутрішнім витокам даних, що залишаються однією з основних загроз у сфері охорони здоров'я.

Сучасні технології забезпечують надійний захист інформації на практичному рівні. Використання електронної ідентифікації та багаторівневих систем доступу дозволяє обмежити можливість несанкціонованого доступу до даних. Шифрування та протоколи кіберзахисту забезпечують безпеку передачі та зберігання медичної інформації навіть у разі витоку або хакерських атак. Інтеграція цих технічних рішень у роботу медичних установ підвищує ефективність контролю та сприяє швидкому виявленню і нейтралізації загроз.

Саме поєднання правових, етичних і технічних механізмів створює систему «багатошарового захисту», де кожен рівень компенсує слабкі місця інших. Такий підхід підвищує довіру пацієнтів, оскільки вони бачать і юридичні гарантії, і етичне ставлення медперсоналу, і реальні технічні засоби безпеки. Крім того, міждисциплінарна модель сприяє гармонізації національних практик з міжнародними стандартами, що важливо для обміну даними між країнами та інтеграції української системи охорони здоров'я у світову цифрову екосистему.

Таким чином, довіра до системи охорони здоров'я, захист медичних даних та дотримання міжнародних стандартів становлять єдину основу ефективного функціонування сучасної медичної системи.

Література:

1. Iott BE, Campos-Castillo C, Anthony DL. Trust and Privacy: How Patient Trust in Providers is Related to Privacy Behaviors and Attitudes. AMIA Annu Symp Proc. 2020 Mar 4;2019:487-493. PMID: 32308842; PMCID: PMC7153104.

2. UnitedHealth says hack at tech unit impacted 190 million people. *Reuters*. 24.01.2025. URL: <https://www.reuters.com/business/healthcare-pharmaceuticals/unitedhealth-confirms-190-million-americans-affected-by-hack-tech-unit-2025-01-24/> (дата звернення: 19.09.2025).

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-636-2-18>

**PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIPS AS A MECHANISM
FOR STRENGTHENING THE LOGISTICAL SUPPORT
OF THE NATIONAL POLICE**

**ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНІ ПАРТНЕРСТВА
ЯК МЕХАНІЗМ ПОСИЛЕННЯ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ**

Mohyla O. V.

PhD in Law

<https://orcid.org/0009-0006-1098-0032>

Могила О. В.

кандидат юридичних наук

<https://orcid.org/0009-0006-1098-0032>

Правозастосовна практика засвідчує, що в умовах воєнного стану в питанні матеріально-технічного забезпечення Національної поліції існує низка проблем, які потребують розв'язання. Причому вказані проблеми мають як нормативно-правовий, так й організаційний характер.

Важливим кроком для їх розв'язання має бути поліпшення державно-приватного партнерства в досліджуваній сфері, що дозволить суттєво зекономити ресурси поліції в процесі здійснення своєї діяльності, а отже, позитивно вплине на матеріально-технічне забезпечення цього центрального органу виконавчої влади. У даному контексті дуже важливо налагодити співпрацю між державним та приватним секторами. Це особливо актуально у мегаполісах з високою щільністю фахівців з безпеки. Поліцейські цінують роль, яку відіграють співробітники служби безпеки, оскільки вони є додатковим спостерігачем на вулиці, який може ділитися спостереженнями та відстежувати тенденції. Поліція може спілкуватися з працівниками приватної безпеки щодо можливих загроз у цьому районі та надавати їм фотографії розшукуваних осіб. Спілкування та співпраця між громадянами, приватними охоронними організаціями та правоохоронними органами мають вирішальне значення. Наші міста вистояли та процвітали перед